

STUDIJ TURKOLOGIJE

EUROPSKI SUSTAV PRIJENOSA BODOVA

EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM

1. UVOD

Turkologija kao znanstvena disciplina postoji na brojnim europskim i svjetskim sveučilištima na kojima se uče i izučavaju strani jezici i kulture kao dio svjetske kulturne baštine, u koju je uključena i nacionalna kultura zemlje koja njeguje takve filološke studije. Turkijski jezici govore se na golemu zemljopisnom prostoru koji se od jugozapada - Turske i njezinih susjeda - pruža prema jugoistoku, tj. istočnome Turkestanu i Kini; odatle, preko južnoga i sjevernog Sibira, ka sjeveroistoku, do Arktika, a u sjeverozapadnome pak smjeru do zapadnoga Sibira i istočne Europe. Nakon raspada SSSR-a značenje nekih od tih jezika raste usporedo s geopolitičkim i gospodarskim značenjem turkofonih republika koje su dobile status nezavisnih država.

Studij turkologije koji ovdje predlažemo i koji deset godina postoji na Filozofskome fakultetu u Zagrebu usporediv je sa studijima u Europi (ponajprije njemačkim, austrijskim, mađarskim), Sjedinjenim Američkim Državama ili Turskoj. Ipak, budući da turkološki studiji osim zajedničkih crta imaju i neke posebnosti koje odražavaju potrebe svake od zemalja pojedinačno, i zagrebačka se turkologija – iz razumljivih razloga – razlikuje od drugih po značaju koji pridaje osmanskome jeziku (pa time donekle i arapskom) i općoj i kulturnoj povijesti osmanskih Turaka. Takva znanja omogućuju čitanje i razumijevanje osmanskih dokumenata i narativnih izvora relevantnih za opću i kulturnu povijest Hrvatske.

Sa sveučilištima u Europi zagrebačka turkologija dijeli one sadržaje koji su bitan sastavni dio turkologije: nastavu iz suvremenoga turskog jezika kao najznačajnijeg među turkijskim jezicima, nastavu iz turske književnosti i islamske civilizacije, kao i predmete iz opće i kulturne povijesti starih i suvremenih turkijskih naroda. Naš program traži šest semestara za prvopristupnika (baccalaurea / baccalaureus) i četiri za magistra. Budući da se za upis turkologije ne zahtijeva predznanje turskog jezika, za upis na turkologiju u Zagrebu traži se poznavanje najmanje jednog jezika struke – engleskog, njemačkog ili ruskog.

Držimo da studij turkologije mora biti dvodisciplinarni (kombiniran s još jednom studijskom grupom) kako zbog mogućnosti studiranja više filologija ili zbog kombiniranog filološkog i lingvističkog, odnosno filološkog i prikladnog nefilološkog studija, tako i zbog usporedivosti naše

turkologije s turkološkim studijima u inozemstvu, *koji su odreda dvopredmetni*. Izuzetak je Turska, gdje je studij turskoga jezika i književnosti „nacionalna disciplina“ pa je stoga usporediv sa studijem hrvatskog jezika i književnosti kod nas. Dosadašnja iskustva pokazuju da je studij turkologije zahtjevan, no da ga motivirani studenti sa zadovoljstvom prate i postižu očekivana znanja, osposobljenost i vještine. Dvodisciplinarnost bitno doprinosi dubini i širini naobrazbe i osposobljenosti onih studenata koji će se u životu posvetiti drugoj struci.

2. OPĆI DIO

- 2.1. Naziv studija: Studij turkologije.
- 2.2. Nositelj studija: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- 2.3. Izvoditelj studija: Odsjek za orijentalne studije i hungarologiju, Katedra za turkologiju.
- 2.4. Trajanje studija. Preddiplomski studij traje 6 semestara, a diplomski 4 semestra. Ukupno trajanje studija za stjecanje naslova magistra iznosi 10 semestara. Nakon toga otvara se mogućnost za doktorandski studij.
- 2.5. Uvjeti za studij: svršena srednja škola, uspješno položen razredbeni ispit na Filozofskome fakultetu, znanje najmanje jednog svjetskog jezika (v. jezik struke).
- 2.6. Preddiplomski studijski program osposobljava studente za nastavak u diplomskome studiju, odnosno za zaposlenje u gospodarstvu, kulturi, u bibliotekama, zavodima, trgovačkim predstavništvima itd., gdje se traže stupanj naobrazbe, jezične, znanstvene i metodološke kompetencije koje se stječu na preddiplomskome studiju turkologije.
- 2.7. Da bi se mogao pratiti, diplomski studij zahtijeva uspješno svršen preddiplomski studij turkologije na Filozofskome fakultetu u Zagrebu, *najmanje s prosjekom ocjena 3,5*, ili usporedivo uspješan studij na drugim visokoškolskim ustanovama u svijetu s usporedivim programima. Diplomski studij osposobljava za početak stručnoga ili znanstvenoga rada u turkologiji (koji opet može voditi stjecanju doktorata), ili za zaposlenje u institutima, bibliotekama, i uopće u znanosti, kulturi, diplomaciji ili gospodarstvu, gdje se traže stupanj naobrazbe, jezične, znanstvene i metodološke kompetencije koje se stječu na diplomskome studiju turkologije.
- 2.8. Nakon preddiplomskog studija stječe se naslov prvostupnice / prvostupnika (baccalaurea / baccalaureus) humanističkih znanosti, smjer turkologija, a nakon diplomskoga magistre / magistra turkologije.

PROGRAM PREDDIPLOMSKOGA STUDIJA

2.9. Bodovi: Predmeti na turkologiji obvezatni su i po semestru donose 12 bodova, što je ukupno 72 boda u preddiplomskom studiju koji traje šest semestara (12 x 6 = 72). U konačan zbroj bodova na prvoj godini uključen je i strani jezik struke, koji se polaže nakon prvog, odnosno drugog semestra preddiplomskog studija. Ostale bodove student prikuplja na izvanturkološkim izbornim predmetima i kolegijima.

2.10. Strani jezici struke: Strani jezici struke jesu *engleski, njemački i ruski*. U prvom i drugom semestru turkologije strani se jezik boduje s po dva boda jer je uključen u popis obvezatnih predmeta. Po vlastitoj želji i prema potrebi student u trećem i četvrtom semestru studija može nastaviti slušati jezik koji je odabrao kao strani jezik struke, *ali samo kao izborni predmet*.

2.11. Hodogram i opisi predmetâ preddiplomskog studija:

I. SEMESTAR

A) Obvezatni predmeti

NAZIV PREDMETA (1)*	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Turski jezik: fonetika, fonologija, morfonologija (I)	Predavanja	2	2	6
	Asistentske vježbe	2	2	
	Lektorske vježbe	4	2	

* Redni broj predmeta u opisu predmetâ preddiplomskog studija.

NAZIV PREDMETA (2)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Uvod u studij turkologije (I)	Predavanja	2	2	2
	Seminari	1	1	

NAZIV PREDMETA (3)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Islam: povijest, civilizacija, kultura (I)	Predavanja	2	2	2
	Seminari	1	1	

NAZIV PREDMETA (4)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Zajedničke programske osnove: strani				

jezik				2
-------	--	--	--	---

B) Izborni predmeti mogu biti neki od ponuđenih:

Uvod u lingvistiku (na nekom od filoloških odsjeka)

Fonološki opis (Odsjek za opću lingvistiku)

II. SEMESTAR

A) Obvezatni predmeti

NAZIV PREDMETA (5)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Turski jezik: fonetika, fonologija, morfonologija (II)	Predavanja	2	2	6
	Asistentske vježbe	2	2	
	Lektorske vježbe	4	2	

NAZIV PREDMETA (6)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Uvod u studij turkologije (II)	Predavanja	2	2	2
	Seminari	1	1	

NAZIV PREDMETA (7)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Islam: povijest, civilizacija, kultura (II)	Predavanja	2	2	2
	Seminari	2	2	

NAZIV PREDMETA (8)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Zajedničke programske osnove: strani jezik				2

B) Izborni predmeti mogu biti neki od ponuđenih:

Uvod u lingvistiku (na nekom od filoloških odsjeka)

Fonološki opis (Odsjek za opću lingvistiku)

III. SEMESTAR

A) Obvezatni predmeti

NAZIV PREDMETA (9)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Turski jezik: morfologija (I)	Predavanja	2	2	6
	Asistentske vježbe	2	2	
	Lektorske vježbe	4	2	

NAZIV PREDMETA (10)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Povijest Osmanskog carstva	Predavanja	2	2	3
	Seminari	1	1	

NAZIV PREDMETA (11)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Osnove arapskoga jezika: arapsko pismo, fonetika i fonologija (I)*	Predavanja	2	2	3
	Vježbe	1	1	

***Arapski jezik nije obvezatan predmet za studente koji žele pohađati samo dodiplomski studij i steći akademski naziv „baccalaurea / baccalaureus“. Namjesto njega studenti u III, IV, V i VI semestru mogu birati neke od ponuđenih izbornih predmeta.**

B) Izborni predmeti mogu biti neki od ponuđenih:

Strani jezik struke (engleski, njemački, ruski)

Morfološki opis (Odsjek za opću lingvistiku)

Hrvatski standardni jezik - gramatika (Odsjek za kroatistiku)

Hrvatski jezik za nekroatiste

IV. SEMESTAR

A) Obvezatni predmeti

NAZIV PREDMETA (12)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Turski jezik: morfologija (II)	Predavanja	2	2	6
	Asistentske vježbe	2	2	
	Lektorske vježbe	4	2	
NAZIV PREDMETA (13)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Povijest Republike Turske	Predavanja	2	2	3
	Seminari	1	1	

NAZIV PREDMETA (14)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
---------------------	----------------	-----------	------	--------

Osnove arapskog jezika: arapsko pismo, fonetika i fonologija (II)	Predavanja	2	2	3
	Vježbe	1	1	

B) Izborni predmeti mogu biti neki od ponuđenih:

Strani jezik struke (engleski, njemački, ruski)

Morfološki opis (Odsjek za opću lingvistiku)

Hrvatski standardni jezik - gramatika (Odsjek za kroatistiku)

Hrvatski jezik za nekroatiste

V. SEMESTAR

A) Obvezatni predmeti

NAZIV PREDMETA (15)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Turski jezik: osnove sintakse (I)	Predavanja	2	2	6
	Asistentske vježbe	2	2	
	Lektorske vježbe	4	2	

NAZIV PREDMETA (16)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Osnove arapskoga jezika: morfologija s elementima sintakse (I)	Predavanja	2	2	3
	Vježbe	1	1	

NAZIV PREDMETA (17)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUP.
Stari turkijski narodi i jezici	Predavanja	2	2	3
	Seminari	1	1	

B) Izborni predmeti mogu biti neki od ponuđenih:

Sintaktički opis (Odsjek za opću lingvistiku)

Hrvatski standardni jezik - sintaksa (Odsjek za kroatistiku)

Stilistika hrvatskog jezika (Odsjek za kroatistiku)

VI. SEMESTAR

A) Obvezatni predmeti

NAZIV PREDMETA (18)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Turski jezik: osnove sintakse (II)	Predavanja	2	2	6
	Asistentske vježbe	2	2	
	Lektorske vježbe	4	2	

NAZIV PREDMETA (19)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUPNO
Osnove arapskoga jez.: morfologija s elementima sintakse (II)	Predavanja	2	2	3
	Vježbe	1	1	

NAZIV PREDMETA (20)	OBLICI NASTAVE	Broj sati	ECTS	UKUP.
Suvremeni turkijski narodi i jezici	Predavanja	2	2	3
	Seminari	1	1	

B) Izborni predmeti mogu biti neki od ponuđenih:

Sintaktički opis (Odsjek za opću lingvistiku)

Hrvatski standardni jezik - sintaksa (Odsjek za kroatistiku)

Stilistika hrvatskog jezika (Odsjek za kroatistiku)

Opisi predmetâ preddiplomskog studija:

1) Turski jezik: fonetika, fonologija, morfonologija (I);

ECTS-bodovi: 6;

Jezik: hrvatski i turski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 2 sata asistentskih i 4 sata lektorskih vježbi na tjedan;

Uvjeti: upisan i odslušan prvi semestar;

Ispit: pismeni i usmeni;

Sadržaj: klasifikacija turskih samoglasnika i suglasnika; fonološki opis turskoga jezika; promjene na morfonološkoj razini, zakoni asimilacije;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

<i>Osnovna literatura:</i>

Čaušević, E. (1996.), *Gramatika suvremenoga turskog jezika*, Zagreb.

Underhill, R. (1976.), *Turkish Grammar*, Cambridge.

Lewis, G. J. (1967.), *Turkish Grammar*, Oxford.

Dopunska literatura:

Kissling, H. J. (1960.), *Osmanisch-Türkische Grammatik*, Wiesbaden.

Kononov, A. N. (1956.), *Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazyka*, Moskva, Leningrad

Nilsson, B. (1985.), *Case Marking Semantics in Turkish*, Stockholm.

Jansky, H. (1986.¹¹), *Lehrbuch der türkischen Sprache* (überarbeitet u. erweitert von Landmann, A.), Wiesbaden.

2) Uvod u studij turkologije (I);

ECTS-bodovi: 2;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat seminara na tjedan;

Uvjeti: upisan i odslušan prvi semestar;

Ispit: usmeni;

Sadržaj: Povijest turkoloških studija; „altajski jezici“ – pristalice i protivnici altaističke teorije; tipološka bliskost „altajskih“ jezika; turkijski jezici; posatignuća, zadaci, ciljevi i znanstvene metode turkoloških studija.

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Róna-Tas, A. (1991.), *An Introduction to Turkology*, Szeged.

Róna-Tas, A. (1998.), *The Reconstruction of Proto-Turkic and the Genetic Questions*, U: *The Turkic Languages* (ed. by Lars Johanson and Éva Á. Csató), London, New York. (str. 67-80)

Mali pojmovnik za kolegij Uvod u turkologiju. (Skripta za internu uporabu).

Dopunska literatura:

Baskakov, N. A. (1969.), *Vvedenie v izučenie tjurkskih jazykov*, Moskva.

Eren, H. (1998.), *Türklük Bilimi Sözlüğü*, Ankara.

3) Islam: povijest, civilizacija, kultura (I);

ECTS-bodovi: 2;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat seminara na tjedan;

Uvjeti: upisan i odslušan prvi semestar;

Ispit: usmeni;

Sadržaj: političke, društvene i kulturne prilike na Arapskome poluotoku prije pojave islama; objava, konsolidacija i širenje islama; pregled najznačajnijih povijesnih događaja u islamskome svijetu do kraja 13. stoljeća; posljedice mongolskih osvajanja;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Hiti, F. (1989.), *Istorija Arapa* (preveo P. Pejčinović), Sarajevo.

Dopunska literatura:

Hourani, A. (1991.), *A History of the Arab People*, London. / Njemački prijevod: (1992.), *Die Geschichte der arabischen Völker* (prijevod na njemački), Frankfurt am Main.

4) Strani jezik struke (I);

ECTS-bodovi: 2;

Jezik:

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave:

Uvjeti: upisan i odslušan prvi semestar;

Ispit:

Sadržaj:

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

5) Turski jezik: fonetika, fonologija, morfonologija (II);

ECTS-bodovi: 6;

Jezik: hrvatski i turski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 2 sata asistentskih i 4 sata lektorskih vježbi na tjedan;

Uvjeti: upisan i odslušan prvi semestar;

Ispit: pismeni i usmeni;

Sadržaj: aglutinacija (vokalna harmonija) na gramatičkoj i leksičkoj (tvorbenoj) razini; odstupanja od vokalne harmonije (s posebnim osvrtom na leksik stranoga podrijetla); naglasak, temeljna pravila ortoepije;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Čaušević, E. (1996.), *Gramatika suvremenoga turskog jezika*, Zagreb.

Underhill, R. (1976.), *Turkish Grammar*, Cambridge.

Lewis, G. J. (1967.), *Turkish Grammar*, Oxford.

Dopunska literatura:

Kissling, H. J. (1960.), *Osmanisch-Türkische Grammatik*, Wiesbaden.

Kononov, A. N. (1956.), *Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazyka*, Moskva, Leningrad

Nilsson, B. (1985.), *Case Marking Semantics in Turkish*, Stockholm.

Jansky, H. (1986.¹¹), *Lehrbuch der türkischen Sprache* (überarbeitet u. erweitert von Landmann, A.), Wiesbaden.

6) Uvod u studij turkologije (II);

ECTS-bodovi: 2;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat seminara na tjedan;

Uvjeti: upisan i odslušan prvi semestar;

Ispit: usmeni;

Sadržaj: najstarije europske škole, diplomatske akademije i katedre turskoga jezika; razvoj europskih turkoloških studija; turkologija danas u Europi i Turskoj; postignuća i perspektive suvremenih turkoloških studija;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Izbor enciklopedijskih natuknica.

Eren, H. (1998.), *Türklük Bilimi Sözlüğü*, Ankara.

Dopunska literatura:

Todorova, M. (1997.), *Imaginarni Balkan*, Beograd.

Putopisi europskih putopisaca (po izboru i u dogovoru s nastavnikom).

7) Islam: povijest, civilizacija, kultura (II);

ECTS-bodovi: 2;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat seminara na tjedan;

Uvjeti: upisan i odslušan prvi semestar;

Ispit: usmeni;

Sadržaj: temeljne postavke islamskog vjeronazora i svjetonazora; islam u odnosu na judaizam i kršćanstvo - sličnosti i razlike; islamske zemlje i kolonijalno nasljeđe; arabistika (orijentalistika) i orijentalizam po definiciji Edwarda Saida; aktualni problemi islamskoga svijeta;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Hamidullah, M. (1993.), *Uvod u Islam*, Zagreb.

Lunde, P. (2002.), *Islam, vjera, kultura, povijest* (prevela N. Jeny), Zagreb.

Schulze, R. (2000), *A Modern History of the Islamic World*, London, New York.

Dopunska literatura:

Rodinson, M. (2000.), *Muhamed* (preveo D. Hlad), Zagreb 2000.

Schimmel, A. (2001.), *Odgonetanje Božjih znakova: fenomenološki pristup islamu* (preveo F. Pašanović), Sarajevo.

Opći religijski leksikon (2002.), glavni urednik A. Rebić, Zagreb.

Smailagić, N. (1990.), *Leksikon islama*, Sarajevo.

Said, E. W. (1999.), *Orijentalizam*, Zagreb.

Said, E. W. (2003.), *Krivotvorenje islama*, Zagreb.

Du Ry & Carel, J. (1971), *Islamski svijet* (s njemačkog preveo Z. Sušić), Rijeka.

Lewis, B. (1976.), *The World of Islam*, London.

Beltz, W. (1980.), *Mitologija Kur'ana* (preveo N. Moaćanin), Zagreb.

Kur'an (jedan od prijevoda: Čaušević, Karabeg, Korkut, Karić...)

ECTS-bodovi: 2;

Jezik:

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave:

Uvjeti: upisan i odslušan prvi semestar;

Ispit:

Sadržaj:

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

9) Turski jezik: morfologija (I);

ECTS-bodovi: 3;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 2 sata asistentskih i 4 sata lektorskih vježbi na tjedan;

Uvjeti: položen ispiti iz prethodnog semestra;

Ispit: pismeni i usmeni;

Sadržaj: aglutinacija i morfotaktička pravila turskog jezika; klasifikacija i značenje sufiksâ; vrste riječi; kategorija broja i padeža; izražavanje posvojnosti; reduplikacija;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Čaušević, E. (1996.), *Gramatika suvremenoga turskog jezika*, Zagreb.

Kissling, H. J. (1960.), *Osmanisch-Türkische Grammatik*, Wiesbaden.

Atabay, N. & Kutluk, İ. & Özel, S. (1983.), *Sözcük Türleri*, Ankara.

Dopunska literatura:

Kononov, A. N. (1956.), *Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazyka*, Moskva, Leningrad

Zülfikar, H. (1991.), *Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları*, Ankara.

Underhill, R. (1976.), *Turkish Grammar*, Cambridge.

10) Povijest Osmanskoga carstva;

ECTS-bodovi: 3;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat seminara na tjedan;

Uvjeti: položen ispiti iz prethodnog semestra;

Ispit: usmeni;

Sadržaj: pretpovijest Osmanlija: oguske migracije; Veliki i Maloazijski (Anadolski) Seldžuci; mongolska osvajanja u 13. st. i posljedice tih osvajanja; formiranje ogusko-turkmenskih emirata (beylika) u Maloj Aziji; jačanje Osmanovog emirata; ekspanzija emirata i negovo prerastanje u Osmansko carstvo; osvajanja u Anadoliji i na Balkanu, pad Carigrada; kulminacija osmanske moći; druga opsada Beča i zaustavljanje osmanske ekspanzije; razdoblje stagnacije, zaostajanja i propasti Osmanskog carstva;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Inalcik, H. (2002.), *Osmansko Carstvo, klasično doba 1300-1600* (preveo D. Mujadžević), Zagreb.

Matuz, J. (1992.), *Osmansko carstvo* (preveo N. Močanin), Zagreb.

Dopunska literatura:

Süleyman the Magnificent and His Age (1995.), ed. by Kunt, M. & Woodhead, Ch.; London, New York.

McCarthy, J. (2001.), *The Ottoman peoples and the end of Empire – The Ottoman Empire in the Early Modern World*, London.

11) Osnove arapskog jezika: arapsko pismo, fonetika i fonologija (I);

ECTS-bodovi: 3;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi na tjedan;

Uvjeti: položeni ispiti iz prethodnog semestra;

Ispit: pismeni i usmeni;

Sadržaj: arapsko pismo, fonetski i fonološki ustroj; ortografija i ortoepija arapskog jezika;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Janković, S. (1987.), *Arapski izgovor s osnovama arapskog pisma*, Sarajevo.

Abboud, P. F. (1983.), *Elementary Modern Standard Arabic*, Cambridge.

Dopunska literatura:

Cowan, D. (1964.), *Modern Literary Arabic*, Cambridge.

Muftić, T. (1982.), *Arapsko pismo*. Sarajevo.

12) Turski jezik: morfologija (II);

ECTS-bodovi: 3;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 2 sata asistentskih i 4 sata lektorskih vježbi na tjedan;

Uvjeti: položen ispiti iz prethodnog semestra;

Ispit: pismeni i usmeni;

Sadržaj: turski glagol; finitne i infinitne forme glagola – morfološka analiza (kategorije vremena, načina, lica i broja); analitičke i sintetičke forme glagola; glagolski vid; vrste konjugacije, modalne i modalitetne forme glagola; sustav gl. vremena i načina; morfološki ustroj u cjelini;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Čaušević, E. (1996.), *Gramatika suvremenoga turskog jezika*, Zagreb.

Kissling, H. J. (1960.), *Osmanisch-Türkische Grammatik*, Wiesbaden.

Atabay, N. & Kutluk, İ. & Özel, S. (1983.), *Sözcük Türleri*, Ankara.

Dopunska literatura:

Kononov, A. N. (1956.), *Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazyka*, Moskva, Leningrad

Zülfikar, H. (1991.), *Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları*, Ankara.

Underhill, R. (1976.), *Turkish Grammar*, Cambridge.

13) Povijest Republike Turske;

ECTS-bodovi: 3;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat seminara na tjedan;

Uvjeti: položeni ispiti iz prethodnog semestra;

Ispit: usmeni;

Sadržaj: Osmanska povijest 19. stoljeća: pokušaji modernizacije Carstva – tanzimatske reforme; političke, društvene i kulturne prilike u jezgri i na periferiji Carstva; teritorijalni gubici; pokušaji uspostavljanja ustavne monarhije, vrijeme diktature; Mladoturski pokret; jačanje panosmanlijskih, panturskijskih i islamističkih ideja i doktrina; 20. stoljeće: Prvi svjetski rat i Turska; okupacija i turski oslobodilački rat; proglašenje Republike; Kemal Atatürk; izgradnja suvremene Turske, politički ustroj, armija i političke stranke; problem manjina i manjinskih, kulturnih i vjerskih sloboda; Ciparski problem; povijest Republike i njezinog odnosa s EU; eventualno i prosvjeta, kultura, ekonomske emigracije i Turci u zemljama EU;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Steinbach, U. (2003.), *Geschichte der Türkei*. München.

Dopunska literatura:

Şen, F. (1991.³), *Türkei*, München.

Türkiye Cumhuriyeti Tarihi I, II (neko od postojećih izdanja)

14) Osnove arapskog jezika: arapsko pismo, fonetika i fonologija (II);

ECTS-bodovi: 3;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi na tjedan;

Uvjeti: položeni ispiti iz prethodnog semestra;

Ispit: pismeni i usmeni;

Sadržaj: arapska ortografija i ortoepija – ponavljanje i vježbe; pisanje suglasnika hamza; temeljne glasovne promjene i njihov odraz u paradigmama tzv. nepravilnih glagola i pravilnih i razlomljenih množina imenice; određeni i neodređeni član;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Janković, S. (1987.), *Arapski izgovor s osnovama arapskog pisma*, Sarajevo.

Abboud, P. F. (1983.), *Elementary Modern Standard Arabic*, Cambridge.

Dopunska literatura:

Cowan, D. (1964.), *Modern Literary Arabic*, Cambridge.

Muftić, T. (1982.), *Arapsko pismo*, Sarajevo.

15) Osnove sintakse (I);

ECTS-bodovi: 6;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 2 sata asistentskih i 4 sata lektorskih vježbi na tjedan;

Uvjeti: položen ispiti iz prethodnog semestra;

Ispit: pismeni i usmeni;

Sadržaj: vrste sintagmi; turska sintaksa kao sintaksa atribucije i klifikacije; ustroj parataksnih i hipotakasnih struktura turskog jezika; osnovni rečenični modeli;
Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Čaušević, E. (1996.), *Gramatika suvremenoga turskog jezika*, Zagreb.

Erguvanli, E. (1984.): *The Function of Word Order in Turkish Grammar*, Los Angeles.

Dopunska literatura:

Atabay, N. & Özel, S. & Çam, A. (1981.), *Türkiye Türkçesinin Sözdizimi*, Ankara.

Kononov, A. N. (1956.), *Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazyka*, Moskva, Leningrad.

16) Osnove arapskog jezika: morfologija s elementima sintakse (I);

ECTS-bodovi: 3;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi na tjedan;

Uvjeti: položeni ispiti iz prethodnog semestra;

Ispit: pismeni i usmeni;

Sadržaj: vrste riječi; kategorija roda, broja (s posebnim osvrtom na dual i tzv. razlomljene množine imenice) i padeža; ostalo o promjenljivim vrstama riječi; slaganje imenice i njezinog atributa (pokazne zamjenice, pridjeva, broja); imenska rečenica;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Abboud, P. F. (1983.), *Elementary Modern Standard Arabic*, Cambridge.

Haywood, J. A. & Nahmad, H. M. (1976.), *A new Arabic grammar*, London

Dopunska literatura:

Cowan, D. (1964.), *Modern Literary Arabic*, Cambridge.

Muftić, T. (1998.), *Gramatika arapskoga jezika*, Sarajevo.

17) Stari turkijski narodi i jezici;

ECTS-bodovi: 3;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat seminara na tjedan;

Uvjeti: položen ispiti iz prethodnog semestra;

Ispit: usmeni;

Sadržaj: opća i kulturna povijest starih turkijskih naroda (Mongolija, Kina, euroazijski prostor) i njihovih jezika;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Roemer, H. R. (2000.), *History of the Turkic Peoples in the Pre-Islamic Period*. Berlin.

Kafesoğlu, I. & Yıldız, H. Dursun & Merçil, E. & Saray, M. (1994.), *A Short History of Turkish-Islamic States (Excluding the Ottoman State)*, Ankara.

Dopunska literatura:

Jazyki mira – Tjurkskie jazyki (1997.), Moskva.

Bainbridge, M. (1993.), *The Turkic Peoples of the World*, London.

Tekin, T. & Ölmez, M. (1995.), *Türk Dilleri – Les Langues Turques*, Ankara.

Bozkurt, F. (1992.), *Türklerin Dili*, Istanbul.

18) Osnove sintakse (II);

ECTS-bodovi: 6;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 2 sata asistentskih i 4 sata lektorskih vježbi na tjedan;

Uvjeti: položen ispit iz turskog jezika iz prethodnog semestra;

Ispit: pismeni i usmeni;

Sadržaj: osnovni tipovi rečenica; hrvatske nesazvisne i zavisno složene rečenice i njihovi prijevodni ekvivalenti u turskome jeziku;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Čaušević, E. (1996.), *Gramatika suvremenoga turskog jezika*, Zagreb.

Erguvanli, E. (1984.): *The Function of Word Order in Turkish Gramma*, Los Angeles.

Dopunska literatura:

Atabay, N. & Özel, S. & Çam, A, *Türkiye Türkçesinin Sözdizimi*, Ankara.

Kononov, A. N. (1956.), *Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazyka*, Moskva, Leningrad

19) Osnove arapskog jezika: morfologija s elementima sintakse (II);

ECTS-bodovi: 3;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat vježbi na tjedan;

Uvjeti: položeni ispiti iz prethodnog semestra;

Ispit: pismeni i usmeni;

Sadržaj: arapski glagol; osnovne glagolske vrste; kategorije vremena, načina, lica, broja, roda; arapske deverbale imenice i pridjevi: masdari, participi; jednostavna glagolska rečenica;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

Abboud, P. F. (1983.), *Elementary Modern Standard Arabic*, Cambridge.

Haywood, J. A. & Nahmad, H. M. (1976.), *A new Arabic grammar*, London

Dopunska literatura:

Cowan, D. (1964.), *Modern Literary Arabic*, Cambridge.

Muftić, T. (1998.), *Gramatika arapskoga jezika*, Sarajevo.

20) Suvremeni turkijski narodi i jezici;

ECTS-bodovi: 3;

Jezik: hrvatski;

Trajanje: 1 semestar;

Status: obvezatni;

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat seminara na tjedan;

Uvjeti: položen ispiti iz prethodnog semestra;

Ispit: usmeni;

Sadržaj: suvremeni turkijski narodi i njihovi jezici; klasifikacija turkijskih jezika;

Cilj: usvojiti znanja naznačena u opisu sadržaja ovoga predmeta.

Osnovna literatura:

The Turkic Languages (1998.), ed. by L. Johanson and É. Á. Csató. London, New York.

Bainbridge, M. (1993.), *The Turkic Peoples of the World*, London.

Dopunska literatura:

Tekin, T. & Ölmez, M. (1995.), *Türk Dilleri – Les Langues Turques*, Ankara.

Jazyki mira – Tjurkskie jazyki (1997.), Moskva.

Bozkurt, F. (1992.), *Türklerin Dili*, Istanbul.